

Změna nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě

Pracovníci působící v sociální oblasti (sociální služby a sociálně-právní ochrana dětí) jsou podle nařízení vlády č. 341/2017 Sb. odměňováni podle dvou příloh. Do přílohy č. 2 jsou zařazeni pouze sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách v různých oblastech. Do přílohy č. 1 jsou zařazeni všichni ostatní odborní pracovníci, např. psychologové, manželští a rodinní poradci, právníci, kteří přímo poskytují sociální služby, např. intervenční centra, odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, a sociálně-právní ochranu dětí. Příloha č. 1 bývá někdy nazývána jako úřednická a všeobecně není známo, že jsou do ní zahrnuti i tito odborní pracovníci.

Od ledna 1. 1. 2021 došlo k 10 % nárůstu platů zaměstnanců zařazených do přílohy č. 2, a tím k markantnímu rozdílu v odměňování v sociálních službách a v sociálně-právní ochraně dětí mezi zaměstnanci zařazenými do přílohy č. 1 a přílohy č. 2.

Tak se stalo, že psycholog nebo právník zařazený podle nejnáročnějších pracovních úkolů uvedených v katalogu prací do 12. platové třídy, odměňovaný podle přílohy č. 1, má zhruba o pět tisíc nižší plat než zaměstnanec zařazený do 11. platové třídy odměňovaný podle přílohy č. 2. Tento stav ohrožuje poskytování sociálních služeb a sociálně-právní ochrany dětí. Již nyní je velmi náročné odborné pozice obsadit odbornými pracovníky a kvalitními obzvláště.

Příklad:

psycholog/právník/manželský a rodinný poradce, 12. platová třída, stupeň 1

tarif podle přílohy č. 1: 24.770,- Kč

tarif podle přílohy č. 2: 31.180,- Kč

rozdíl: 6.410,- Kč

psycholog/právník/manželský a rodinný poradce, 12. platová třída, stupeň 12

tarif podle přílohy č. 1: 36.470,- Kč

tarif podle přílohy č. 2: 46.040,- Kč

rozdíl: 9.570,- Kč

ekonom, 11. platová třída, stupeň 1

tarif podle přílohy č. 1: 22.980,- Kč

tarif podle přílohy č. 2: 28.920,- Kč

rozdíl: 5.940,- Kč

ekonom, 11. platová třída, stupeň 12

tarif podle přílohy č. 1: 33.790,- Kč

tarif podle přílohy č. 2: 42.630,- Kč

rozdíl: 8.840,- Kč

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, Asociace manželských a rodinných poradců ČR a Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR vypracovaly společný návrh na změnu nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě (viz příloha). Uvedený **návrh** AMRP, APSS a OSZSP **obsahuje zvýšení platů**, resp. přesunutí z přílohy č. 1 do přílohy č. 2, **pouze pro manželské a rodinné poradce**. Ostatní odborní pracovníci a provozní pracovníci zůstávají v příloze č. 1.

Navrhujeme, aby společně s manželskými a rodinnými poradci byli do přílohy č. 2 nařízení vlády o platech přesunuti i všichni další odborní pracovníci uvedení v §115 e) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a pracovníci obdobných odborných profesí v sociálně-právní ochraně dětí.

Pokud k tomu nedojde, domníváme se, že aktuálně připravované znění návrhu nařízení vlády o platech:

1. **je v rozporu se zásadou pracovního práva rovného odměňování (stejně jako lednové navýšení tarifů pouze sociálním pracovníkům a pracovníkům v sociálních službách)** – v §115 odst. 1 písm. e) jsou uvedeni mimo manželské a rodinné poradce i další odborní pracovníci, kteří přímo poskytují sociální službu. Podle našeho názoru není důvod dělat mezi těmito dvěma skupinami rozdíly v odměňování.

Zákonné požadavky na vzdělání pracovníků uvedených v písm. d) a e) stanoví § 116a ZSS následovně. Odbornou způsobilostí manželského a rodinného poradce je vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia jednooborové psychologie nebo magisterského programu na vysoké škole humanitního zaměření současně s absolvováním postgraduálního výcviku v metodách manželského poradenství a psychoterapie v rozsahu minimálně 400 hodin nebo obdobného dlouhodobého psychoterapeutického výcviku akreditovaného ve zdravotnictví.

Odbornou způsobilostí dalšího odborného pracovníka uvedeného v § 115 odst. 1 písm. e) je vysokoškolské vzdělání. Dle doporučeného postupu MPSV 4_2016 přílohy č. 1 „konkrétní vzdělání a činnost dalších odborných pracovníků je odvislá od činnosti sociální služby, v níž jsou pracovně zařazeni“. V praxi to znamená, že u psychologů v jiných službách je to jednooborová psychologie (stejně jako u manželských a rodinných poradců), u právníků VŠ z oboru právo apod.

Mezi kvalifikačními předpoklady tedy není takový rozdíl, který by zakládal důvody pro rozdíly v odměňování. Samotné přímé poskytování soc. služeb má svá specifika a není důvod z tohoto pohledu diferencovat mezi psychologem v poradně pro rodinu a psychologem v IC, SASRD (nebo ZDVOP či zařízení podle §40 zákona o SPOD). Pozice právníka je specifická sama o sobě. Právník v občanské poradně, což je stejně jako manželské a rodinné poradenství odborné sociální poradenství, bude tedy mít v řádech několika tisíců nižší plat než manželský rodinný poradce? Stejný druh sociální služby, jiné odměňování. Psycholog v OSP, IC nebo SASRD bude mít nižší plat než psycholog v poradně pro rodinu? Stejná profese, jiné odměňování.

2. **není systémovým řešením odměňování v sociální oblasti** – budeme-li neustále pod tlakem malých zájmových skupin drobit pohled na odměňování v sociální oblasti (sociální služby a sociálně-právní ochrana dětí), můžeme skončit na tom, že každá profese bude mít svou tabulku, své zařazení, a to vše v rámci jedné služby. Již nyní je problematické obsadit odborné pozice kvalitními pracovníky. Toto „drobení“ nám v tom rozhodně do budoucna nepomůže. Je potřeba hledat systémové řešení, které narovná odměňování jako celek: podle náročnosti úkolů na dané pozici bude pracovník odměněn. Úprava platů by neměla být postavena na množství profesních příloh k nařízení vlády o platech a zvyšování tarifů v jednotlivých přílohách nařízení. Jedním z možných řešení je jen jedna tabulka s tarify pro všechny zaměstnance a skutečný plat odvíjející se od zařazení do platové třídy podle katalogu prací. V případě potřeby změny by se upravil katalog prací a tím zařazení do platových tříd.

Systémové řešení musí i narovnat nebo alespoň zmírnit rozdíly mezi provozními a odbornými pracovníky v sociální oblasti. Ekonomické pracovníky podle stávajícího katalogu prací nikdy nezařadíme do platové třídy, ve které by se jen přiblížili tarifům ostatních pracovníků v sociálních službách (jde opravdu o velké částky). To se týká i zaměstnanců v kuchyních, prádelnách, údržbě apod. Současné nařízení vlády o platech a ani uvedený návrh asociací na tyto lidi nemyslí jako na důležitou součást poskytování služeb.

Je nutné odměňování v sociální oblasti narovnat. Toto v žádném případě není iniciativa proti subjektům předkládajícím výše zmíněný návrh na úpravu nařízení vlády o platech. Je to výzva ke společnému hledání komplexního řešení narovnání odměňování v sociální oblasti.